

Απο-αποικιακές προσεγγίσεις, συμπερίληψη και παρελθόν στην Ελλάδα

Επιστημονική ημερίδα

31 Μαΐου 2023

Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου

Τα τελευταία χρόνια διατυπώνονται έντονες εκκλήσεις για την *απο-αποικιοποίηση* του ιστορικού παρελθόντος στην Ελλάδα, με απώτερο στόχο τη συμπερίληψη στον τρόπο με τον οποίο αυτό προσεγγίζεται. Μελετητές από διαφορετικά επιστημονικά πεδία υποστηρίζουν ότι τα τρέχοντα ιστορικά αφηγήματα, οι μουσειακές εκθέσεις και οι αρχαιολογικοί χώροι προβάλλουν μια επιλεκτική εικόνα του παρελθόντος, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη – ή ακόμα και αποσιωπά – τους πολλαπλούς τρόπους με τους οποίους προσλαμβάνουν και βιώνουν το παρελθόν διαφορετικές ομάδες πληθυσμού.

Ωστόσο, δεν είναι απολύτως σαφές τι σημαίνει ο όρος «αποικιακό» στο ιστορικό πλαίσιο της Ελλάδας. Κατά πόσο μπορεί μια έννοια που αναπτύχθηκε για τόπους με έντονο αποικιακό παρελθόν να χρησιμοποιηθεί σε μια χώρα, η οποία δεν αποτέλεσε ιστορικά αποικία; Τι προσαρμογές πρέπει να γίνουν σε επίπεδο θεωρίας, ορολογίας και πράξης; Σκοπεύουμε να εξετάσουμε αυτά τα ερωτήματα και να διερευνήσουμε ποιες κοινωνικές ομάδες αποκλείονται από τις συζητήσεις για το παρελθόν και πώς θα μπορούσαν να ενταχθούν στα αφηγήματα και τις πρακτικές που το καθορίζουν.

Η ημερίδα που διοργανώνεται από το Μουσείο Κανελλοπούλου και το Ινστιτούτο για τη Μελέτη του Αρχαίου Κόσμου του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, έχει δύο στόχους: (α) να προωθήσει τον διεπιστημονικό διάλογο γύρω από την έννοια της απο-αποικιακότητας και της συμπερίληψης στο ιστορικό πλαίσιο της Ελλάδας, (β) να διερευνήσει εφαρμογές των μετα-αποικιακών προσεγγίσεων στην αρχαιολογία και την πολιτισμική διαχείριση. Βασικό ερώτημα αποτελεί το κατά πόσον η έννοια της απο-αποικιακότητας μπορεί να προσφέρει μεθοδολογίες για τη συμπερίληψη ομάδων που έχουν αποκλειστεί από τη συζήτηση για το παρελθόν λόγω αποικιακών, ρατσιστικών ή άλλων ιδεολογιών. Οι συμμετέχοντες προέρχονται από διάφορα επιστημονικά πεδία (αρχαιολογία, κοινωνική ανθρωπολογία, ιστορία, φιλολογία), επαγγελματικούς χώρους (πανεπιστήμια, μουσεία, φορείς δημόσιας αρχαιολογίας) και χώρες.

Διοργάνωση:

Νίκος Παπαδημητρίου, *Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου*
Αντώνης Κοτσώνας, *Institute for the Study of the Ancient World, New York University*
Lylaah Bhalerao, *Institute for the Study of the Ancient World, New York University*
Άρης Αναγνωστόπουλος, *HERITAGE & University of Kent*

HERITAGE

Με την υποστήριξη: THE HERITAGE MANAGEMENT ORGANIZATION

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

09.15 Νίκος Παπαδημητρίου (Μουσείο Κανελλοπούλου)
Καλωσόρισμα και εισαγωγή

Βασικές έννοιες και προσεγγίσεις

09.30 John Papadopoulos (University of California, Los Angeles)
Approaches to colonialism in the teaching of archaeology

10.00 Γιάννης Χαμηλάκης (Brown University)
Coloniality, race, archaeology: lessons from a buffer zone

10.30 Michael Herzfeld (Harvard University)
Greece in a larger universe: why Thai, Iranian, and Icelandic historical experience might make a difference to understanding Greece today

11.00 – 11.30 διάλειμμα

Αποικιοκρατία και απο-αποικιοποίηση ως ιστορικά φαινόμενα

11.30 Krishnan Ram-Prasad (Oxford University)
Ancient Greek in British colonialism

12.00 Αντώνης Χατζηκυριάκου (Πάντειο Πανεπιστήμιο)
The Cypriot post-colonial condition: Ottoman and British legacies

12.30 Θεόδωρος Ρακόπουλος (University of Oslo)
Decolonize this! On the Cypriot experience, and lessons thereof

13.00 Κωνσταντίνος Καλαντζής (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Recalcitrant poses: visual ethnography and the question of colonialism

13.30 – 15.00 διάλειμμα

Απο-αποικιοποίηση, απο-αποικιακότητα και το αρχαίο παρελθόν

15.00 Αντώνης Κοτσώνας (New York University)
Ancient Greek colonization as a paradigm for decolonization?

15.30 Δημήτρης Πλάντζος (Πανεπιστήμιο Αθηνών)
The archaeology of exclusion: repatriation, whiteness, and a lost daughter named Carrie

16.00 Lylaah Bhalerao (New York University)
Decoloniality, inclusivity and the display of Greek art

16.30 – 17.00 διάλειμμα

Μεθοδολογίες συμπερίληψης

- 17.00 Aris Anagnostopoulos (HERITAGE/University of Kent) & Christoph Bachhuber (University of Oxford)
Decolonizing digital archaeological landscapes; questions of scale, methodology and ethics
- 17.30 Ανδρομάχη Κατσελάκη – Όλγα Σακαλή (ΥΠΠΟΑ – Τμήμα Εκπ. Προγραμμάτων και Επικοινωνίας)
*Μουσειοπαιδαγωγικές δράσεις συμπερίληψης. Η περίπτωση του προγράμματος
«Multaka: Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα»*
- 18.00 Πηνελόπη Παπαηλία (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Anti-tour as decolonial methodology: taking decolonize hellás to the streets
- 18.30 Μάνθα Ζαρμακούπη (University of Pennsylvania)
An archaeology of disability: thinking beyond ableism about the past
- 19.00 Γενική συζήτηση